

A Diákolimpiát 1976. július 7. és 21. között rendezték meg Ausztriában. Az írásbeli versenyekre 12-én és 13-án került sor Kelet-Tirol festői szépségű székvárosában, Lienzben.

A versenyeken 19 ország (Anglia, Ausztria, Bulgária, Csehszlovákia, az Egyesült Államok, Finnország, Franciaország, Görögország, Hallandia, Jugoszlávia, Kuba, Lengyelország, Magyarország, a Német Demokratikus Köztársaság, a Német Szövetségi Köztársaság, Románia, Svédország, a Szovjetunió és Vietnam összesen 141 versenyzője vett részt.

Mindkét napon a versenyzőknek 4–4 óra alatt 3–3 feladatot kellett megoldaniuk. A feladatok a következők voltak (zárójelben a feladat teljes megoldásáért járó pontszám, valamint a feladatot javasoló ország neve található):

1. Egy (síkbeli) konvex négyszög területe 32 cm^2 , egyik átlója és két egymással szemkölti oldala hosszúságának összege 16 cm . Állapítsuk meg e négyszög másik átlójának minden lehetséges hosszát: (5 pont, Csehszlovákia)

2. Legyen, $P_1(x) = x^2 - 2$; $P_j(x) = P_1(P_{j-1}(x))$; $j = 2, 3, \dots$. Bizonyítsuk be, hogy n tetszés szerinti pozitív egész érteke esetén a $P_n(x) = x$ egyenletnek minden gyöke valós és páronként egymástól különböző: (7 pont, Finnország)

3. Egy téglalakú doboz teljesen kitölthető egységnyi élű kockákkal. Ha úgy helyezzük bele a lehető legtöbb, 2 egységnyi térfogatú kockát, hogy azok élei rendre párhuzamosak legyenek a doboz élével, akkor a doboz teljes belső terének pontosan 40%-át töltik ki.

Állapítsuk meg az összes lehetséges, ilyen tulajdonságú doboz belső méreteit (azaz éléinek hosszát)! ($\sqrt[3]{2} = 1,2599\dots$). (8 pont, Hollandia)

4. Számítsuk ki olyan pozitív egész számok szorzatának maximumát, amelyek összege 1976. (6 pont, USA)

5. Nézzük a következő, p egyenletet és $q = 2p$ ismeretlent tartalmazó egyenletrendszert:

$$(1) \quad \begin{aligned} a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + \dots + a_{1q}x_q &= 0 \\ a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \dots + a_{2q}x_q &= 0 \\ \dots & \\ a_{p1}x_1 + a_{p2}x_2 + \dots + a_{pq}x_q &= 0 \end{aligned}$$

ahol $a_{ij} \in \{0, -1, 1\}$ ($i = 1, 2, \dots, p$; $j = 1, 2, \dots, q$).

Bizonyítsuk be, hogy az (1) egyenletrendszernek van olyan x_1, x_2, \dots, x_q megoldása amely a következő tulajdonságokkal rendelkezik:

- a) valamennyi x_j ($j = 1, 2, \dots, q$) egész számmal egyenlő;
- b) az x_j ($j = 1, 2, \dots, q$) számok között van nem 0;
- c) $|x_j| \leq q$ ($j = 1, 2, \dots, q$).

(7 pont, Hollandia)

6. Egy u_0, u_1, \dots számsorozatot a következőképpen definiálunk $u_0 = 2$, $u_1 = 5/2$, $u_{n+1} = u_n(u_n^2 - 2) - u_1$ ($n = 1, 2, \dots$). Bizonyítsuk be, hogy ekkor

$$[u_n] = 2^{\frac{2^n - (-1)^n}{3}} \quad (n = 1, 2, \dots).$$

(7 pont, Anglia)

Az eredményhirdetésre 20-án Bécsben került sor. Összesen 9 első díjat, 28 második és 45 harmadik díjat osztottak ki. A magyar csapat tagjai közül első díjat senki sem kapott.

II. díjban részesültek: *Seress Ákos* 26 pont (Bp., Fazekas Mihály Gyak. Gimn. III. osztályos tanulója), *Magyar Zoltán* 25 pont (Bp., Jedlik Ányos Gimn. III. osztályos tanulója), *Soukup Lajos* 23 pont (Bp., I. László Gimn. IV. osztályos tanulója).

III. díjban részesültek: *Bodó Zalán* 22 pont (Bp., I. István Gimn., III. o. t.), *Moussong Gábor* 21 pont (Tatabánya, Árpád Gimn., IV. osztályos tanulója), *Husvéti Tamás* 18 pont (Székesfehérvár, Teleki Blanka Gimn. IV. osztályos tanulója), *Miklós Dezső* 18 pont (Bp., Berzsenyi D. Gimn., IV. osztályos tanulója).

Részt vett még *Sali Attila* (Bp., Fazekas M. Gyak. Gimn. II. osztályos tanulója).

Az idei olimpián a magyar csapat nem szerepelt olyan jól, mint ahogyan azt a korábbi olimpiák eredményei alapján elvárhattuk volna. Ez azonban nem a csapat felkészülésén múlt: mindent megtettek a legjobb eredmény eléréséért, a sikerért. Csapatunk egyik vezetője, Reiman István egyetemi docens a következőket mondta: „A csapat minden tagjának teljesítményével végeredményben elégedett vagyok, bár szerepelhettek volna sikeresebben is. A korábbi olimpiákkal összehasonlítva a feladatok nehezebbek voltak, a mezőny pedig erősebb.”

A jövő évi olimpiát Jugoszlávia rendezi, a verseny színhelye valószínűleg Belgrád lesz.